

Skattemyndighet ger landsting bakläxa

Läkare inhyrda genom sitt företag betraktas som anställda hos landstinget

Landstinget i Norrbotten får bakläxa av skattemyndigheten i Luleå när det gäller ersättningen till två inhyrda läkare. Landstinget har betraktat läkarna som näringsidkare eftersom de har anlitats genom sitt bolag och har därför inte betalat några sociala avgifter för dem.

Det är lasaretten i Kalix och Piteå som anlitat två danska läkare genom att skriva avtal med deras bolag (att det är ett utländskt bolag ändrar inte bedömningen). Uppgiften för bolaget har varit att tillhandahålla överläkare inom gynekologi och att åta sig jourtjänster.

Svårt hitta läkare

Bakgrunden är den mycket svåra situation som råder inom Norrbottens läns landsting när det gäller att klara läkarförsörjningen.

– Landstingets sjukvårdsförvaltningar är och har vid flera tillfällen varit tvungna att köpa läkarcompetens från bolag. Efterfrågan på dessa typer av läkare är mycket större än det utbud som finns att tillgå för vår del av Sverige, heter det i ett brev till Skatteförvaltningen.

Det danska bolaget har självt tecknat försäkringar för sina anställda. Det har också åtagit sig att avlöna sina läkare.

Landstinget har betalat ut alla ersättningar till bolaget, inga pengar har gått

direkt till läkarna. Utbetalningarna har skett utan att landstinget betalat sociala avgifter och skatter, det vill säga som om de inhyrda läkarna bedrivit näringsverksamhet.

I en revision slår emellertid skattemyndigheten fast att läkarna ska betraktas som anställda av landstinget. Därför ska landstinget betala sociala avgifter för åren 1997 och 1998. Till det kommer krav på skattetillägg.

Av flera omständigheter som talar för tjänst har skattemyndigheten fäst stor betydelse vid att läkarna utåt arbetat som vilken annan läkare som helst vid landstinget. Och deras bolag har inte bedrivit någon egentlig egen medicinsk verksamhet utan bara tillhandahållit arbetskraft utan att vara ett personluthyrningsföretag.

Accelererande problem

Beslutet kommer samtidigt som allt fler missnöjda läkare vänder sig till Läkarförbundet och undrar varför deras ansökan om s k F-skattebevis inte beviljas av skattemyndigheterna.

– Det här problemet började i våras och har accelererat i höst, berättar Jan Schöldström, chefsjurist på Läkarförbundet.

F-skattebevis ges till företag. Men trots att läkarna många gånger har eget handelsbolag eller aktiebolag så ses de skattemässigt ofta som anställda av landstinget. Deras inkomst ska då beskattas som inkomst av tjänst inte som

inkomst av näringsverksamhet. Det innebär i sin tur att landstinget ska betala in skatt och arbetsgivaravgifter.

På Riksskatteverket pekar Lars Odenhall på självständighet som ett av nyckelorden för att någon ska kunna beskattas för inkomst av näringsverksamhet i stället för av tjänst. Några fall där självständigheten inte räcker till även om doktorn har ett eget bolag:

Doktorn är anställd på dagen av landstinget. På kvällen arbetar doktorn i samma lokaler och med samma personal som inte är hennes eller hans anställda.

Doktorn vikarierar på sjukhuset. Hon eller han kan då inte anses vara näringsidkare medan kollegorna ses som anställda av landstinget

Fall där självständigheten är tillräcklig och läkaren med bolag kan beskattas för näringsverksamhet:

En privatpraktiker.

En anställd läkare som på dagen arbetar hos landstinget och som på kvällen har mottagning i bostaden eller i vart fall i en annan lokal än den ordinarie.

Gränsdragning som inte alltid är klar

Lars Odenhall påpekar att det finns en gränsdragning som inte alla gånger är klar i praxis, det finns inga domstolsutslag. Han ser gärna att läkare överklagar skattemyndigheternas beslut i tveksamma fall så »vi får dem prövade».

Tom Ahlgren

Det finns flera olika varianter av läkarbolag. För att avgöra om läkarna kan beskattas för inkomst av näringsverksamhet eller för inkomst av tjänst måste normalt en helhetsbedömning ske. Några typfall bedömda av skattemyndigheterna ser kort ut så här:

– En enskild landstingsanställd »sätter sig på bolag». På sin semester eller under annan ledighet extraarbetar hon eller han för sitt eget eller något annat landsting.

Bedömning: läkaren är arbetstagare och man bortser från dennes bolag.

– En enskild läkare, som kan ha egen praktik, gör genom sitt aktiebolag jobb som företags- eller distriktsläka-

Olika varianter av läkarbolag

re. Hon eller han utför arbetet i uppdragsgivarens lokaler.

Bedömning: läkaren är arbetstagare i förhållande till uppdragsgivaren. Läkarens egen näringsverksamhet påverkar inte förhållandet.

– Ett bolag som inte själv driver någon läkarverksamhet förmedlar läkare till landsting. Även läkare från andra nordiska länder, främst Danmark, förmedlas på det sättet.

Bedömning: de förmedlade läkarna ses som arbetstagare hos landstinget.

– Läkare med egen praktik, som är självständig näringsverksamhet, gör arbete också åt landstinget.

Bedömning: Om doktorn tar emot av landstinget remitterade patienter är det näringsverksamhet. Mer tveksamt blir det om doktorn utför tillfälligt, kortare arbete av specialistkaraktär åt landstinget i landstingets lokaler.

– Läkaren är anställd i ett bolag med läkarverksamhet med flera anställda i egna lokaler.

Bedömning: läkaren ses som anställd i bolaget även vid uthyrning till ett landsting om ersättningen går via bolaget, som också ska ha slutit avtalet med landstinget. Bedömningen blir en annan om avtalet slutits med läkaren personligen.